

01 Avril 2021

Sous la direction de
Mohammad Ali Amir-Moezzi
Guillaume Dye

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

LE CORAN DES HISTORIENS

II

COMMENTAIRE
ET ANALYSE DU TEXTE CORANIQUE

Tome 1 : sourates 1-26

Paris
1924

LES ÉDITIONS DU CERF

MEHDI AZAIEZ

Sourate 26
AL-SHU'ARĀ'
(LES POÈTES)

181-222
Sura Suresi

STRUCTURE GÉNÉRALE

227 versets. Rimes *-īn/-ūn/-īm-ūm* pour tous les versets sauf *-īl* (v. 17, 22, 59, 197, qui se terminent tous par l'expression *banī isrā'īl*, « les fils d'Israël »)

En termes de nombre de versets (mais pas du nombre de mots), il s'agit de la deuxième sourate la plus longue du Coran, après la sourate 2 (*al-baqara*). Le titre est tiré du verset 224. Pour une large part, cette sourate est consacrée à sept récits prophétiques autour de figures bibliques et arabes (Moïse, Abraham, Noé, Hūd, Šālih, Loth et Shu'ayb). Le thème central qui traverse ces récits est le châtement des peuples réfractaires, conséquence de leur refus de croire aux messages délivrés par les prophètes. L'ensemble de ces narrations est encadré par deux séquences aux thématiques concomitantes : la révélation coranique et l'hostilité qu'elle suscite.

Plan

1-9 La révélation, signes et opposition.

10-191 Récits sur les prophètes.

10-68 Moïse.

69-104 Abraham.

315-341

سوره قرطبی، ج ۱۶، ص ۳۱). این سوره مکی است (برای نمونه نوح، ج ۶، ص ۲۹۱؛ طوسی، ج ۹، ص ۱۴۰؛ فخر رازی، همانجا؛ طباطبائی، ج ۱۸، ص ۶)، اما برخی مفسران آیات ۲۳ تا ۲۷ و ۳۸ تا ۴۰ آن را مدنی می‌دانند (زمخشری، ج ۴، ص ۲۰۸؛ طبرسی، همانجا؛ قرطبی، ج ۱۶، ص ۱؛ قس دروزه، ج ۴، ص ۴۳۵، که از یکپارچه بودن این سوره سخن گفته و در روایاتی که برخی از آیات آن را مدنی می‌دانند تردید کرده است).

سید قطب (ج ۷، ص ۲۵۹) معتقد است که سوره شوری نیز همانند دیگر سوره‌های مکی به مسائل اعتقادی می‌پردازد. اما در این سوره به ویژه بر موضوع وحی و رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم تمرکز شده و این موضوع محور اصلی و ارتباط دهنده موضوعات دیگر سوره است. ابن عاشور (ذیل شوری: ۵۱) نیز مهم‌ترین غرض این سوره را اثبات قرآن به عنوان وحی الهی بر پیامبر می‌داند.

این سوره با حروف مقطعه* و تأکید بر محل وحی قرارگرفتن پیامبر اکرم آغاز می‌شود و با اشاره به هدف وحی، که انداز مردم به قیامت است، به بیان سرانجام انسانها در آن روز می‌پردازد که گروهی سعادت مند و بهشتی و گروهی اهل عذاب خواهند بود. جایگاه بلند کلام الهی یا وحی از نکات مورد تأکید در آیه پنجم است. در آیات بعدی نیز به نزول وحی قرآنی بر پیامبر اکرم به زبان عربی اشاره شده، تا آن حضرت مردم ام‌القرئین و پیرامون (أمّ القریئین و من حولها) آیه ۷ را انداز دهد. همچنین یادآوری کرده که آدمیان در کارهای خود از روی اختیار اقدام می‌کنند و خدا هرگز مردم را به جبر، بر سپردن راه حق و نامی دارد. روزی دادن به خلق و توسعه دادن یا تنگ کردن معیشت نیز همه و همه با خداست (توحید ربوبی). در آیات بعدی (آیات ۱۳-۱۶)، با نام بردن پیامبران صاحب شریعت، شامل نوح و ابراهیم و موسی و عیسی علیهم السلام و اینکه پیامبر اکرم نیز در همین زنجیره قرار دارد، تأکید شده که هیچ اختلافی میان آنها نبوده است، اما مردم با علم به حقانیت دین، از روی ستم یا حسد، در دین تفرقه ایجاد کرده و باعث نابسامانی و آشفتگی شده‌اند، و اگر قضای الهی چنین نبود که انسانها تا سرسیدی مقرر در این زمین بزیند و از مواهب آن برخوردار باشند، خدا آنان را هلاک می‌کرد. سپس از پیامبر اکرم، به همین دلیل که حامل شریعت الهی است، می‌خواهد تا مردم را فراخواند و بر راه درست، که همان دین حق است، ثابت قدم بماند (فاسْتَقِمْ کَمَا أَمَرْتَ). آنگاه با اشاره به بازگشت انسانها به سوی خدا، حجت و دلیل جدال‌کنندگان درباره خدا را باطل شمرده و عذاب شدید را جزای آنان بیان کرده است.

Santa Monica 2016; Nasser Mawali, "Intra - Gulf Cooperation Council: Saudi Arabia effect", *Journal of economic integration*, vol. 30, no. 3 (Sept. 2015); Henelito A. Sevilla, "Re-constructing the political mindset of the Persian Gulf security", *International journal of west Asian studies*, vol. 3, no. 1 (2011); Michael Sturm et al., *The Gulf Cooperation Council countries: economic structures, recent developments and role in the global economy*, Frankfurt am Main 2008; Kristian Coates Ulrichsen, "Israel and the Arab Gulf states: drivers and directions of change", Rice University's Baker Institute for Public Policy, 2016. Retrieved July 24, 2019, from <https://www.bakerinstitute.org/media/files/research-document/13eaaa71/CME-pub-GCCIsrael-090716.pdf>; Sanam Vakil, "Iran and the GCC hedging, pragmatism and opportunism", Chatham House, The Royal Institute of International Affairs, 2018. Retrieved July 24, 2019, from <https://www.Chathamhouse.org/sites/default/files/publications/research/2018-09-13-iran-gcc-vakil.pdf>; Pieter D. Wezeman et al., "Trends in international arms transfers, 2017", SIPRI, 2018. Retrieved July 22, 2019, from <https://www.sipri.org/sites/default/files/2018-03/fssipri-at2017-o.pdf>.

/ محمد مالکی /

شوری، سوره، چهل و دومین سوره قرآن کریم در ترتیب مصحف. طبق روایات ترتیب نزول، این سوره پس از فصلت و پیش از زخرف نازل شده و یکی از رقمهای ۵۸ تا ۶۱ یا ۵۵ و ۶۹ به آن اختصاص یافته است (مقدمتان فی علوم القرآن، ص ۹-۱۵؛ رامیار، ص ۶۷۴). سوره شوری از حوامیم* هفت‌گانه است (فخر رازی، ج ۲۷، ص ۱۲۲). این سوره ۵۳ آیه دارد و در برخی از کلمات آن اختلاف قرائت وجود دارد (دانی، ص ۱۹۴-۱۹۵؛ ابن جزری، ج ۲، ص ۳۶۷-۳۶۸). نام سوره برگرفته از آیه ۳۸ آن است. مصدر شوری، بر وزن فعلی، به معنای مراجعه به یکدیگر و کنکاش و گفتگو کردن درباره موضوعی برای آشکار شدن حق است (راغب اصفهانی، ذیل «شور»؛ زمخشری؛ طبرسی، ذیل شوری: ۳۸). نام دیگر این سوره «حم عسق» یا «عسق» و برگرفته از حروف مقطعه ابتدای سوره است (طبرسی، ج ۹، ص ۳۱؛ ابن عاشور، ج ۲۵، ص ۲۳). ابن عاشور (ج ۲۵، ص ۲۶)، ذکر حروف مقطعه در آغاز این سوره را، به ویژه و با تأکید، برای تحدی و مرتبط با محتوای سوره می‌داند (برای فهرستی از معانی حروف مقطعه ابتدای این

01 Aralık 2021

Sous la direction de
Mohammad Ali Amir-Moezzi
Guillaume Dye

LE CORAN DES HISTORIENS

II

COMMENTAIRE ET ANALYSE DU TEXTE CORANIQUE

Tome 2 : sourates 27-114

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	790263
Tas. No:	297-19 COR. 4

LES ÉDITIONS DU CERF

MARDE YAZIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

ANNE-SYLVIE BOISLIVEAU

Sourate 42

AL-SHŪRĀ
(« LA DÉLIBÉRATION »)

181 333
Sura Suresi

STRUCTURE GÉNÉRALE

53 versets. Le titre est tiré du v. 38. La plupart des versets sont d'une ligne à trois lignes et demie. Le v. 32 se distingue par sa brièveté, ainsi que les v. 34, 35 et 43. La sourate suit une rime en *Ci/uC* (sauf le v. 32, finale en *-ām*), notamment *-iml-īn/ūr* (v. 3-5; 12; 21; 36-40; 42-45 et 51-52), *-ir/ūr* (v. 7-9, 11, 15, 22-24, 29-31, 33-34, 43, 47-50 et 53), *-ib/īd* (v. 10; 13-14; 16-18; 20 et 26), *-il* (v. 6; 41; 44 et 46).

Cette sourate a pour argumentation de fond le soutien au présent prophète qui a reçu son message par inspiration (*wahy*) divine. Ce soutien passe par une insistance sur la majesté de Dieu et sa toute-puissance créatrice, ainsi que par l'interpellation directe du prophète, décrivant son message comme inspiré et lui indiquant ce qu'il doit dire face aux dénégateurs, mais aussi, au final, par la description de ce prophète comme « guide » sur la « voie droite » (*sirāt mustaqīm*).

Les éléments que Dieu crée sont des signes et montrent que Sa parole est action. Sont aussi mentionnés le pardon que Dieu accorde, et les péchés des Hommes qui sont aussi encouragés à pardonner. Les thèmes du châtement qui attend les associateurs et les ingrats et du bonheur qui attend les croyants et « ceux qui font le bien » sont peu développés. Enfin, un point spécifique concerne la question de la division entre communautés (probablement religieuses).

1387-1410